

z 5009:

1/4 стр.

ТЕМА НА БРОЯ: ЕВРОПЕЙСКА ГОДИНА НА ХОРАТА С УВРЕЖДАНИЯ

5 стр.

ФРМС ОБЯВЯВА ФИНАНСИРАЩАТА СИ ПРОГРАМА ЗА НАСЕЛЕНИ МЕСТА С ДО 30 ХИЛЯДИ ЖИТЕЛИ "ПАРТНЬОРСТВО ЗА ПО-ДОБРА ЖИЗНЕНА СРЕДА"

6/8 стр.

МЕСТНОТО ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ - ВИНАГИ АКТУАЛНА ТЕМА

9/14 ctp.

МЕЖДУНАРОДНА КОНФЕРЕНЦИЯ "Е-МЕСТНИ ВЛАСТИ", СОФИЯ. 13 - 14 ФЕВРУАРИ

15 стр.

ЮБИЛЕЙНО ЗАСЕДАНИЕ НА ЕКИПА ЗА НОВАТОРСКИ ПРАКТИКИ

16/17 стр.

РАДИОТЕМА: ОБЩИНСКИЯТ СЪВЕТ - ПОЗНАТ И НЕПОЗНАТ

18/19 стр.

ЗА МЕСТНАТА ВЛАСТ

20 стр.

КАЛЕНДАР

МЕСТНИТЕ ВЛАСТИ И ДОСТЪПЪТ НА ХОРАТА С УВРЕЖДАНИЯ ДО ЖИВОТА НА ОБЩЕСТВОТО

Проблемите с достъпа на хората с увреждания до всички сфери на обществения живот трябва да бъдат решавани непрекъснато - не кампанийно - и от всички отговорни за това институции на държавно и общинско ниво. Никой не твърди, че осигуряването на този достъп - особено при наследената ни от социализма дискриминираща околна среда - е лесно и бързо достижимо. Но то е реално достижимо, стига съответните институции да поемат ангажиментите си с отговорността и качеството на действие, което всички ние, гражданите, очакваме от тях.

Обикновено, като прочете израза "достъп до всички сфери на обществения живот", човек си представя нещо толкова общо и неясно, че чак не може да си го представи... и хем е прочел и уж вече знае за проблема с достъпа, хем все така недоумява какъв достъп е отнет на хората с увреждания.

Съвсем накратко - доколкото тази огромна тема може да бъде описана накратко - хората с увреждания в България са изолирани от всички обществени сфери, участието в които прави личния живот

На 26 януари 2003 г. в Атина

официално бе открита Европейската година на хората с увреждания - година на утвърждаване на правата на повече от 37 милиона души, на популяризацията и активното запознаване на обществото с бариерите, които пречат на пълноценната интеграция на хората с увреждания. А те са 10 процента от населението на България.

С какво българските общини могат да превърнат 2003-та в решителната крачка към необратимия процес на интеграция на хората с увреждания? - с този въпрос се обърнахме към ВЕРА МЛАДЕНОВА от Центъра за независим живот

пълноценен и смислен. Те нямат достъп до труд и образование в обща среда, до транспорта, до публичните сгради, а оттам и до услугите, до културния живот и до информация. Представете си живот, в кой-

Плакат "И ти носиш този товар" - нацистката пропаганда уведомява германския работник, че издръжката на наследствено болни хора му струва годишно 50 000 райхсмарки до навършването им на 60-годишна възраст (из книгата на Майкъл Бърли "Смърт и освобождение - евтаназията в Германия 1900 - 1945")

Пощенски плик, част от кампанията "Наемайте на работа хора с увреждания", САЩ, 1960

ЗА ПОСЛЕДНИТЕ СТО ГОДИНИ
ОБЩЕСТВОТО ПРОМЕНИ ДРАМАТИЧНО
ОТНОШЕНИЕТО СИ КЪМ ХОРАТА С
УВРЕЖДАНИЯ, НО ДО ПЪЛНОЦЕННОТО
ИМ ИНТЕГРИРАНЕ ТРЯБВА ДА БЪДЕ
ИЗВЪРВЯН ДЪЛЪГ ПЪТ

то: не можеш да излезеш от къщата си; не можеш да пресечеш улицата; не можеш да се учиш в училището или университета, където искаш да учиш; не можеш да кандидатстваш за работа там, където искаш да работиш; не можеш да отидеш на кино, театър или ресторант; не можеш да отидеш до поликлиниката, общината или библиотеката... не можеш да си купиш хляб. Какво ти остава?! Да дишаш.

Уверявам ви, че дишането при тези условия е мъчително... и колко му е в един момент да се окаже и безсмислено.

Позволявам си да опиша тази картина, защото тя в голяма степен е вярна за българските граждани с увреждания. Тях ги няма по улиците, в магазините и офисите, в хотелите и влаковете. И ги няма именно поради невъзможността за достъп. Тук само ще вметна, че имам предвид хората, които живеят в обща среда - в къщите си. Онези, които биват "отглеждани" в домове, интернати и специализирани заведения, са тема за друг материал.

В тази обидна и нерадостна, и позорна картина общинските ръководства и имат, и нямат дял.

Имат - защото досега не са направили на практика нищо за своите съграждани с увреждания, и нямат - защото поне досега самостоятелността на общините си беше чиста фикция. Навярно и сега тази самостоятелност ще се случва бавно и трудно - но заедно с нея задължително трябва да започне да се случва и осигуря-

ването на достъпа до всички обществени сфери на хората с увреждания.

Основните области на задълженията на общинските ръководства в тази връзка са

АРХИТЕКТУРНАТА ДОСТЪПНОСТ И ГРАДСКИЯТ ТРАНСПОРТ

Стандарти за достъп до сгради и обществени места отдавна са разработени - просто трябва да се прилагат. Не навсякъде може да се построи рампа например... но и възможностите не са една и две. Стационарна или подвижна рампа, повдигаща платформа, асансьор все някоя от тези възможности ще е изпълнима. Тук говоря за вече построените сгради. Театърът, кинозалата, болниците и поликлиниките, университетът и училищата, библиотеките и, разбира се, сградата на общината - всички те трябва да станат достъпни за хора със затруднения в придвижването и на инвалидни колички. За всяко едно от тези обществени средища може да се намери подходящият начин то да стане достьпно - и за тази цел трябва да се използва всеки ремонт или преустрояване на вече съществуващите сгради. Що се отнася до новостроящите се обекти, задължително условие за даване на разрешение за строеж трябва да бъде залегналата още в проекта достъпност на сградата.

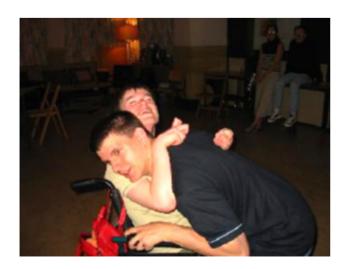
Същото се отнася и за градския транспорт. Сега използваните влакове и рейсове (и тролеите и трамваите, където има такива) са недостъпни не само за

хората в инвалидни колички, но и за всеки, който има затруднения с придвижването. И не е задължително той да е с някакво увреждане - припомнете си само задръстванията, които всички сме виждали, когато в автобуса тръгне да се качва майка с бебешка количка или възрастен човек. Неудобствата са и за околните, а да не говорим за човека, който е принуден да ги причинява и на себе си, и на нас. Така че всяка община трябва да се сдобие с автобуси с нисък под и с повдигащи се платформи или подвижни рампи - които не само ще позволят той да бъде ползван и от хората с увреждания, но ще улеснят използването му от още много граждани. Тук не мога да се сдържа да не напомня онази "придобивка", с която дър-

жавата все намира повод да се фука - безплатната карта за градски транспорт за така наречените "инвалиди"... която може да е безплатна, но каква придобивка е, когато градският транспорт е недостъпен? И тази карта на практика е неизползваема от хората, които "я придобиват". Е не е ли това подигравка със съответния човек и същевременно противна държавна демагогия?!

Осигурената достъпност включва и **скосявания на тротоарите** на всички кръстовища, както и изчистването на парковете и местата за отдих от така любимите на българските озеленители стъпалце тук, две стъпала - там. Въобще цялата архитектурна среда трябва да се мисли и оформя **и от гледна точка** на възможността да бъде ползвана и от хора с увреждания.

Вече не само София, а и други градове в страната приеха своите наредби за общодостъпна среда - с които осигуряването на достъп става задължително, а неосигуряването му подлежи на санкции. Това е пътят за всички общински ръководства, които държат да изпълнят задълженията си и към своите съграждани с увреждания.

Сайтът на Европейска година на хората с увреждания http://www.eypd2003.org/eypd/index.jsp

В момента Министерството на регионалното развитие и благоустройството също разработва такава наредба, но едва ли има смисъл общините да скръстят ръце и да чакат да ги задължат "отгоре"... като в "добрите" стари времена! Нали смисълът на местното самоуправление е в общината да се съсредоточат и вземането на решения, и отговорността за изпълнението им... освен самостоятелните бюджетни попълнения.

Та ако говорим за реформа в местното самоуправление, поемането на истински, а не формален ангажимент за благоустрояването на съответната община включва и този проблем - осигуряването на достъпна жизнена среда за хората с увреждания... във всички сфери и на всички нива на обществения живот. Това ще им позволи да търсят и намират работа в обща среда, на младежите с увреждания - да учат и следват там, където искат... да имат право на избор как да живеят живота си, както го имат всички останали граждани на Република България. А за общинското ръководство ще е едно истинско доказателство, че наистина е поело отговорността, делегирана му от гражданите на общината, и че е способно да се справи с тази отговорност.

И най-накрая искам да повторя още веднъж - всяко приспособление, което прави възможен достъпа на хората с увреждания, е много по-удобно и полезно и за всички останали хора. Деца, майки с бебета, възрастни хора, хора с временни заболявания, хора с нестандартна физика - всички те ще получат също улеснения в придвижването си. Без да е нужен като аргумент за необходимостта от осигуряване на достъп за хората с увреж-

дания, този факт би могъл да послужи като допълнителен импулс за общинските ръководства в грижата им за пълноценните условия за живот на своите съграждани.

В ОБЩИНСКАТА СЛУЖБА ЗА СОЦИАЛНО ПОДПОМАГАНЕ (ОССП) - ГАБРОВО ИЗПЛАЩАТ СУМИТЕ ЗА ПРЕУСТРОЙСТВО НА ЖИЛИЩЕ

ОССП - Габрово е успяла да задели пари за изплащането на целева помощ за преустройство на жилище по смисъла на чл. 53 от Правилника за прилагане на Закона за защита, рехабилитация и социална интеграция на инвалидите (ПЗЗРСИИ). Общоизвестно е, че трудно се получава тази помощ, предимно поради недомислие в Закона, което дава възможност на институциите непрекъснато да си прехвърлят взаимно отговорността за липсата на средства по това перо в бюджета.

За 2002 г. в страната са изплатени общо 48 целеви помощи по смисъла на чл. 53 от ППЗЗРСИИ. Цифрата не е голяма, но това все пак вдъхва надежда, че ситуацията се променя и когато желанието за подкрепа е налице, има и възможност да се реализира.

От социалната служба в Габрово обясниха, че при подаване на молбата не се изискват допълнителни документи, освен упоменатите в Закона. На въпроса колко време се бави процедурата, ми отговориха, че са минали около 3 месеца от датата на подаване на молбата до изплащането на сумата, която била с максимален размер - 600 лв. Това е първата и единствена до момента подобна молба, подадена при тях.

КАК СЕ СЛУЧИ ТОВА...

Целевата помощ е изплатена на Даниела Цанкова. Нейната майка - Стефка Цанкова, ме запозна с детайлите.

През 1991 г. Даниела претърпяла катастрофа, след която се придвижва с инвалидна количка. Правена й е операция във Виена, където за първи път тя и семейството й са видели какво представлява достъпната архитектурна среда. По време на едномесечния си престой там са гостували на семейство, чието дете също се придвижвало с инвалидна количка. Семейството живеело в специално пригоден квартал с изцяло достъпни жилищни блокове, магазини, скосени тротоари, обществени сгради и т.н. В семейство Цанкови се зародила идеята да направят жилището на дъщеря си удобно за нея. Оттогава работят по реализирането на тази своя идея. Вече доста години.

Семейството не е знаело към кого да се обърне за съдействие, а и не разполагали с достатъчно средства, ето защо решили да правят нещата постепенно. Всичко започнало, когато бабата на Даниела й приписала апартамента си. Ремонтът започнал от кухненския бокс на малкото жилище. Първо махнали вратата, но се оказало,

че това не е достатъчно и се наложило да се бутне цялата стена, с разрешението на Общината, разбира се. Последвало разширение на банята - отново премахване на врата и оформяне на свод вместо нея. Постепенно премахнали всички врати и подменили цялата дограма с плъзгаща. Кухненските шкафове са сменени с по-малки, за да бъде удобно, мивката е смъкната и шкафът под нея е направен с място за краката. Апартаментът е с теракот, терасата е остъклена, подът е изравнен навсякъде, като на някои места се е наложило да се повдига, а на други да се смъква нивото. Тоалетната е повдигната.

Семейство Цанкови смятат, че архитектурната среда в Габрово е недостъпна и не се прави нищо, за да се подобри това положение. "В малките градове нямаме удобства" - с болка казва майката на Даниела. "Ето например сега правят ремонт на тротоара пред блока ни. Преди си бяхме направили скосяване на тротоара, за да бъде по-удобно при маневрирането на количката. Сега, когато сменяха тротоарните плочки, махнаха скосяването и направиха висок бордюр. Помолихме да направят скосяване, но отговорниците по ремонта само вдигнаха рамене и казаха, че не го решават те, а трябвало това да се заложи като изискване при изготвянето на плана."

Разбрали са за полагащата им се целева помощ от вестниците. Според законовите изисквания ОССП изпраща социален работник в дома, където е направено преустройството, за да се направи социална анкета и да се даде становище дали направеният ремонт наистина улеснява придвижването, а не е просто козметичен. На оглед в този дом идва Радостина Братова и остава очарована от това, което вижда, защото всичко е направено с много любов и грижа. Разбира се, изплатената сума покрива една съвсем малка част от преустройството на жилището на Даниела, но законът е такъв.

Госпожа Цанкова и цялото й семейство са изключително доволни от разбирането и вниманието, които са срещнали в Общинска служба - Габрово. Коректното отношение не е приключило с изплащането на сумата. Независимо от факта, че са минали вече няколко месеца, госпожа Братованова следи какво се случва, за да не се създават излишни неудобства на Даниела.

Дияна-Петя Делчева, Бюлетин "Независим живот", 9/2002 г., издание на Центъра за независим живот (с незначителни съкращения)

ПРОГРАМА НА ФРМС/ААМР

"ПАРТНЬОРСТВО ЗА ПО-ДОБРА ЖИЗНЕНА СРЕДА"

ФРМС ЩЕ ФИНАНСИРА 20 ПРОЕКТНИ ИДЕИ НА МАКСИМАЛНА СТОЙНОСТ ДО 15 000 ЛЕВА

Фондацията за реформа в местното самоуправление има удоволствието да обяви програма "Партньорство за по-добра жизнена среда". Програмата се осъществява с финансовата подкрепа на Американската агенция за международно развитие.

Програмата цели обединяване усилията на гражданите, неправителствените организации, местната власт и други институции, както и представители на бизнеса в партньорство за подобряване на жизнената среда.

Основен приоритет на програмата е стимулиране на дискусия сред местната общност за решаване на актуални проблеми, свързани със средата на живот. Програмата е насочена към граждански инициативи в малки и средноголеми населени места. Очаква се проектите да предлагат решения, които са резултат от проведени разговори и обсъждания с широк кръг граждани и организации на местно равнище. Ще се финансират проекти, в които общността има голям собствен принос и е взела участие в определянето на проектната идея, в извеждането й като приоритет и съответно ще участва активно в нейното изпълнение.

По програмата могат да се реализират проекти в населени места до 30 000 (тридесет хиляди) жители по данни от последното преброяване на населението от 2001 г. По програмата могат да се реализират проекти в рамките на 3 (три) календарни месеца.

Примерни инициативи, които ще бъдат финансирани:

- благоустрояване на междублокови пространства, паркове, детски градини, училищни дворове и др.;
- озеленяване;
- изграждане/реконструкция на детски площадки.

Проектните предложения следва:

- да дават отговор на конкретни потребности на населеното място чрез активно включване на заинтересованите граждански групи и по-широката общественост;
- да са ориентирани към подобряване на сътрудничеството между нестопански организации, граждани и местни власти при разрешаване на местни проблеми;
- да се основават на добре идентифицирана потребност и да са разработени, отчитайки мнението на всички заинтересовани страни.

Могат да кандидатстват нестопански организации, които:

- са регистрирани по ЗЮЛНЦ или ЗНЧ;
- имат седалище (по съдебна регистрация) в общината, в която се намира населеното място, където ще се реализира проектът;
- ще осигурят собствен или партньорски принос не по-малко от **30% от исканото от ФРМС финансиране**.

Важни дати:

12.03.2003 г., 16.00 ч. - краен срок за приемане на документи (един оригинал и две копия на попълнения формуляр с приложенията) (важи часът и датата на получаване, а не пощенското клеймо)

18.03. - 25.03.2003 г. - екипът на ФРМС ще посети организациите, чиито проектни предложения са в краткия списък за финансиране **16.04.2003 г. -** официално обявяване на предложенията, спечелили финансиране

18.04.2003 г. - подписване на договорите за финансиране **18.04.2003 г.** - обучителна среща с координаторите и счетоводителите на организациите

Необходими документи за кандидатстване:

- Попълнен формуляр с приложения (предоставя се от ФРМС);
- Копие на съдебна регистрация на кандидатстващата организация;
- Писмо за партньорство, подписано от кмета на общината, на чиято територия се намира населеното място, където ще се реализира проектът, с конкретно формулирани ангажименти.

Критерии за оценка:

- Гражданско участие и степен на партньорство (необходимост от предложените партньорства с оглед целите на проекта и степен на мотивиране и включване на гражданите пряко в изпълнението на проекта, др.);
- Качество на проектопредложението (ясно формулирани цели, дейности и целеви групи; аргументация на потребността от изпълнението на проекта и избрания подход; степен на вписване в програмните цели и приоритети, др.);
- Реалистичност и целесьобразност на бюджета и привлечения партньорски и собствен принос;
- Капацитет на организацията за изпълнение на проекта;
- Устойчивост на резултатите от проекта.

С предимство при оценяването на проектите ще се ползват идеи, в които програмните дейности са реализирани в голяма степен по стопански начин или чрез доброволен труд на бенефициентите, а не чрез възлагане на външна фирма.

Важни факти:

Задължителният собствен и партньорски принос трябва да възлиза на не по-малко от 30 % от исканото от ФРМС финансиране, например при максимален размер на финансиране от ФРМС 15 000 лв. собственият и партньорски принос трябва да е не по-малко от 4 500 (четири хиляди и петстотин) лв. Задължителният собствен и партньорски принос може да бъде финансов, нефинансов или комбинация от двете. Краен срок за реализация на проектите е 20.07.2003 г. Формуляри за кандидатстване могат да се получат по електронна поща (след поискване на адрес grants@flgr.bg).

Формуляри за кандидатстване могат да се получат по електронна поща (след поискване на адрес grants@flgr.bg), на дискета или на хартия в офиса на ФРМС, София 1504, ул. "Сан Стефано" 22 A, ет. 3, както и да се изтеглят от страницата на организацията www.flgr.bg.

За справки можете да се обръщате към Петър Чесновски, Тодор Младенов и Андрей Горанов, вторник, сряда и четвъртък от 14 ч. до 17.30 ч., тел.: (02) 943 44 22 или (02) 946 17 81

ПРАВИТЕЛСТВОТО ДА ПРОУЧИ ЗАЩО НЯКОИ ОБЩИНИ СА УСПЕШНИ, ДА ПОДПОМАГА ТАКИВА ОБЩИНИ, ДА МУЛТИПЛИЦИРА ОПИТА ИМ И ДА АНАЛИЗИРА ЗАЩО ДРУГИТЕ ОБЩИНИ НЕ УСПЯВАТ

На 30 и 31 януари 2003 г. в парк-хотел "Москва", София, в рамките на Програмата за техническо побратимяване между български и американски общини на ФРМС/МАГУ се проведе Ориентационна среща "Професионален подход в реализацията на общински програми за местно икономическо развитие". В срещата участваха кметове, председатели на общински съвети и директори на дирекции от 13 български общини, заявили интерес за участие в проект "Икономическо развитие и маркетинг на българските общини" в рамките на Програмата.

Лектори бяха Дъглас Уотсън, градски управител на Община Обърн, Алабама, Филип Дънлъп, директор "Икономическо развитие", Обърн, и Грег Сокс, представител на американския частен бизнес. На срещата бяха обсъдени възможностите за създаване на постоянен отдел/звено за икономическо развитие в българските общини, чиито основни функции да са свързани с привличане на нов бизнес чрез активен маркетинг, подкрепа на съществуващия бизнес на територията на общината, разработване на успешни програми и планове, преговори с потенциални инвеститори. Важна част от срещата беше и дискусията по определяне ролите на ключовите за общинското икономическо развитие фигури: кмет, общински съвет, частен бизнес и професионалист по бизнес развитие. Грег Сокс сподели вижданията си за това, от какво най-много се интересува инвеститор, желаещ да развие бизнес в определена община. Бяха разгледани и основните стъпки в процеса на икономическо развитие.

Представителите на българските общини изразиха подкрепата си за назначаване на професионалист и поетапно изграждане на звена, специализирани в областта на бизнес развитието. В рамките на проекта ФРМС със съдействието на група американски експерти се ангажира да изгражда капацитета на специалистите по бизнес развитие чрез специализирани обучения.

Обърнахме се към някои от участниците в срещата и ви представяме техните впечатления.

Д-Р ЕМИЛ КАБАИВАНОВ, ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ОБС-КАРЛОВО:

Чухме утвърдения опит на американски общини в привличане на инвестиции и това е полезното в тази среща. Разбрахме, че не са необходими много средства, а по-скоро добра организация, добър маркетинг и мениджмънт на общинското управление. За разлика от българските условия американските общини имат голяма свобода в определяне на местни данъци и такси и по този начин стимулират и привличат

инвестиции. Там държавата присъства в този процес колкото да даде благоприятен общ климат за привличане на инвестиции. И точно тук е голямата разлика с България. При нас държавата постоянно се опитва да изземва общински функции, да вменява такива на общините. Според мен трябва да бъде намерен най-добрият баланс и това да бъде философията на местното самоуправление: общината да осигурява благоприятната рамка като местни и регионални условия, с добри мениджьри, които управляват общината, да осигурява терени и преференции за инвестициите - аз не бих ги разделял на чужди и национални инвеститори, защото те са еднакво важни, независимо от къде идват парите - а държавата да осигури благоприятната среда. И когато се заговори за Община Карлово. Република България, инвеститорите първо да бъдат привлечени от това, че в Република България има добър климат за инвестиции, а след това да предпочетат общината.

Нашите приятели от САЩ споделиха, че общо взето имиджът на България пред значимите чужди инвеститори не е особено добър. А след като имиджът на държавата не е добър за инвестиции, инвеститорите просто не се задълбочават до там да стигнат до една община. Това искаме от държавата: тя да ни развърже ръцете, но и да даде добрата макрорамка, така че инвеститорът да предпочете първо България, а нека ние, общините, да се конкурираме в коя община да дойде инвеститорът.

Не съм съгласен, че общините нямат изграден капацитет за справяне с тези сложни задачи. През последните 13 години следя внимателно политическия живот и ми прави впечатление, че която и да е партия идва на власт с обещания за разширяване правомощията на общините. След като дойде на власт, прави точно обратното: централизира фондовете. На това трябва да бъде сложен край. И трябва да се разбере, че когато общините са бедни и слаби, и държавата ще бъде такава. Философията на местното самоуправление и взаимоотношението "държава община" трябва да бъде обърнато. На Кръглата маса за предложения за промени в ЗМСМА, която наскоро се състоя в Карлово, ние дадохме конструктивни предложения точно в тази посока. На общото събрание на НСОРБ те бяха гласувани и вече са предоставени на централната законодателна и изпълнителна власт. Надявам се, че прагматизмът ще надделее и конюнктурните интереси на отделните политически субекти ще бъдат изоставени, защото управленията се сменят, но хората, които живеят в нашите общини, искат да имат добра перспектива за бизнес и живот.

Д-Р МАРИН ПЕЙЧЕВ, ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ОБС-СИЛИСТРА:

За мен тази среща беше полезна, защото получихме отговори на въпроси, които и ние в ОбС-Силистра и общината сме си задавали: кои са начините и методите да привлечем нови инвеститори, с какво да ги привлечем, как да действаме, какъв

ТЕМА С ПРОДЪЛЖЕНИЕ 2'2003 ____

план да подготвим. Тук се срещнахме с хора, които в продължение на много години са изучавали тези проблеми, открили са отговорите, приложили са ги и са успели. Затова подходите, които бяха посочени, ще ни послужат. Убедихме се, че местните власти в САЩ имат много повече лостове за въздействие - те определят даньци и други поощрения, докато това при нас е невъзможно. Нашите лостове за въздействие са следните:

- Предлагане на подготвени терени технопарк с изградена инфраструктура (смятаме да го изградим с наши средства от приватизация);
- Квалифицирана в много посоки работна ръка, за чуждите инвеститори сравнително ниско платена.
- Опрощаване на процедурите, които са в пълномощията на местните органи на самоуправление и на специализираните държавни органи в Силистра, които контактуват с нас.

Сега, след като чухме американските колеги, с кмета започнахме да обсъждаме преструктуриране на нашата Икономическа дирекция. Двама или трима специалисти да се занимават само със стратегическо инвестиране: привличане на инвестиции, планове, прогнози. Останалите да се занимават с текущите дела - да разделим нещата на две, за да не обременяваме хората, които ще привличат инвестиции, с ежедневни въпроси.

Д-Р ИВАН КОЛЧАКОВ, КМЕТ НА ОБЩИНА ПАЗАРДЖИК:

Тази среща не е единична, тъй като програмата вече работи години и мисля, че е един изключителен шанс за общините, които са включени в нея, да получават опит по ефективно местно самоуправление от най-развитата демокрация в света - американската. Разбира се, не всички позитивни неща могат да бъдат приложени, защото ние все още сме една недостатъчно демократизирана държава, много силно централизирана по историческа традиция от 50 години. За съжаление през последната година в България тече изключително неприятен процес на рецентрализация. Днешната среща според мен много добре акцентира върху темата "местно икономическо развитие", защото доброто местно икономическо развитие създава комплексни предпоставки за решаване на всички други проблеми

- и социални, и екологични, и в областта на културата, образованието, т.е. има ли ресурси, може да се решават почти всички други проблеми.

На фона на България ние сме едно от добрите изключения и за съжаление не сме типичен представител на българските общини. Ние сме лидер в много направления и специално в привличането на чужди инвестиции. В последните три години чуждите инвестиции се измерват с десетки милиони, няколко големи европейски концерна за първи път в провинцията разкриха свои големи инвестиционни обекти - бензиностанции, шивашка промишленост, консервна и мебелна индустрия на инвеститори от Гърция, Холандия, Франция, Австрия, Италия, Германия и др. Интегрален показател за инвестициите е нивото на безработицата - от края на миналата година Община Пазарджик е национален лидер по намаляване на безработицата. За последните три години редуцирахме с 40 на сто безработицата в нашата община. Това има изключително позитивно въздействие върху нашия бюджет. През 2000-та година около 45% от него беше обща субсидия, миналата година - само 17%. Това ни дава възможност да изграждаме инфраструктура, водопровод и канализация, улици, улично осветление по американски проект, финансиран с американски средства и гарантиран 50% от американското правителство - първи по рода си в България. Цялата ни община в момента свети по международните стандарти. Изградихме цялостна мрежа за почистване в общината: миналата година се чистеше само градът и три села, сега включихме още 28 села. Изграждаме големи съоръжения като нов мост на р. Марица - инвеститор е Община Пазарджик. Имаме обекти в социалната инфраструктура като изграждането с американски партньор на нов дом "Майка и дете", за който, макар и държавна структура, ние предоставихме сградата, американците - финансирането. В момента изграждаме с немски партньори приют за бездомни деца, който ще бъде открит през есента на тази година. Вече три години поддържаме най-голямата трапезария за 400 деца от бедни семейства. Изградихме с европейски средства първото селище за роми в България: 50 % финансирането е безвъзмездно от ЕС и 50% - от общината, над 60 наши съграждани от ромски произход бяха настанени в тези нови къщи. Изградихме първото в България селище за възрастни хора, при него пак половината от средствата са безвъзмездни от ЕС, половината са наши средства. Само миналата година в Пазарджик бяха изградени три нови частни болници и сме единствената община, която приватизира цялото доболнично здравеопазване.

Разбира се, имаме колосални проблеми с държавата и с нейните институции и представители. Всичко, което е направено, е въпреки държавата. Мога да кажа, че миналата година, когато продадохме за първи път в България 100 декара земя за символичната цена от 1 долар на австрийския концерн НЕАD, трябваше да платим огромни суми на държавата за промяна предназначението на земята - не искам да се спирам на бюрократичните спънки и колко е сложно да промениш предназначението на собствената си земя, за да можеш да я предоставиш за цели на проекти, както е по Програмата за техническо побратимяване - за зона за икономическо развитие. И макар че в България има тотален спад на чуждите

инвестиции, миналата година нашата държава увеличи трикратно таксата за промяна предназначението на земята и за промяна предназ-

начението на 270 декара земеделска земя заплатихме 460 хиляди лева. След това трябва да инвестираме в инфраструктурата и, когато дойдат чуждите инвеститори, държавата до миналата година прибираше 50% от данък общ доход, а тази година прибира 100% данък печалба. Докато в САЩ косвените данъци остават у местните власти. Коя община ще намери огромни ресурси за промяна предназначението на земята, да изгражда инфраструктура и държавата да прибира всичко? В България държавата е забранила по финансови механизми да има чужди инвеститори. Или този, който го прави, играе ролята на лудия.

Изключително неприятен е случаят, с който занимаваме и правителството и премиера - областният управител двукратно вече спира решение на ОбС за осигурения 5-милионен заем от ДЕПФА - една от най-големите европейски финансови институции, която финансира само публични институции, където ние осигурихме изключително изгоден кредит за изграждане на обекти от нашата инвестиционна програма, като от трите проекта два са точно в българо-американската Програма за техническо побратимяване: единият е паркостроителство, проект "Острова", а другият е зоната за икономическо развитие, където вътрешната инфраструктура е наш ангажимент. 60 милиона чужди инвестиции чакат дали българското правителство чрез неговия областен управител ще покаже на чуждите партньори, че в нашата държава не трябва да идват чужди инвеститори. Това е една политика, която ние не разбираме, тя е контрапродуктивна за всички ни и е плод или на тотална некомпетентност и на безхаберие, или е политика от типа "Колкото по-зле, толкова по-добре". Това е антибългарска политика, ако е осъзната политика.

Ситуацията е толкова тежка, че въобще не можем да говорим за отиване в посока децентрализация. Миналата година 18% от консолидирания държавен бюджет е отивал за местните бюджети, тази година са само 11,4%. Такава свръхцентрализация в България не е имало от времето на Тодор Живков.

Фактът, че в годишния доклад на ПРООН за 2001 година Община Пазарджик бе посочена като най-прогресираща община в България, показва, че в България все пак може да се постига успех, но успехът има колосална цена. Това е една битка с държавата, с нейните институции и правила, която е много тежка и неефективна, и това всъщност е единствената причина България да е най-изостаналата страна от Централна и Източна Европа с най-ниската средна работна заплата, с толкова висока безработица, толкова ниски доходи, толкова нисък брутен вътрешен продукт. Сравнението между първото тримесечие на 2002 г. и първото тримесечие на 2001 година показва намалени чужди инвестиции 7 пъти, а чуждите инвестиции са най-добрият индикатор за състоянието на държавата.

Единственото, което може да направи националното правителство, е да проучи защо някои общини - като нашата - са успешни, да подпомага такива общини, да мултиплицира опита им и да анализираме защо другите общини не успяват. Ние и в момента продължаваме да бъдем една от малкото финансово стабилни български общини, макар бюджетът ни за тази година да беше намален с 9 млн. лв. Ако ни спрат и осигурените за нашата инвестиницонна програма финансирания от чужбина, дефицитът от 13 млн. лв. за нашата

община за една година ще е фатален. И ние сигурно също ще бъдем удавени в блатото на българската действителност. Цената ще платят българските граждани, но те явно я заслужават.

Благодарение на партньорството ни с Община Уест Бенд и на техническото сътрудничество и съветите, които получихме, изградихме Център за икономическо развитие, в който имаме 4-ма специалисти, двама от тях - общински служители, и двама - представители на програма ФАР от Регионалната агенция за икономическо развитие. Нашите специалисти преминават обучения в САЩ, Япония, Холандия. Можем да кажем, че резултатите, които имаме, се дължат на нашето многопосочно партниране, включително в рамките на Програмата за техническо побратимяване.

През миналата година американските ни партньори получиха разрешение (тъй като прецениха, че българската община е надеждна, сериозна и перспективна) да преминат към международните стандарти на побратимяване, т.е. подписване на **Sistership Agreement**. Мога с удоволствие да споделя, че ние засега сме единствената българска община, която се побратими истински с американска. Това е изключително висока оценка за нашата съвместна работа. Нашите американски партньори по този начин показаха, че са удовлетворени от онова, което направихме съвместно.

Д-Р ДЪГЛАС УОТСЪН, ГРАДСКИ УПРАВИТЕЛ НА ОБЪРН, АЛАБАМА, САЩ:

Работим с България около 4 години, впечатлени сме от интереса, който проявяват българските кметове и други официални представители към подобряване на положението, особено на местно ниво. Видяхме, че всички са дълбоко заинтересовани от идеята за икономическо развитие, имаха интересни въпроси, отбелязаха възлови моменти, надяваме се, че активно ще се ангажират с програмата. Вярваме, че това ще има положително въздействие върху местното самоуправление в България. Най-важната непосредствена стъпка, която им предстои по програмата, е да намерят професионалист, който да се занимава дългосрочно с инвестиционното планиране и този професионалист да може да участва в обучението, което е част от Програмата. Вярвам, че при сериозен ангажимент дългосрочният ефект върху общината ще е значим.

ГРЕГ COKC, ДИРЕКТОР, STAHLSCHMIDT & MAIWOR:

Много съм доволен да видя, че времето и ресурсите, инвестирани в Програмата, започват да се отплащат. Според мен общините трябва да продължат по този път и това ще донесе добри резултати за страната. България е страна на прекрасни хора и ресурси и ако всички, ангажирани по програмата, продължат да полагат все така сериозни усилия, положителните резултати няма да закъснеят, и то за цялата страна.

Бяха ни зададени интересни въпроси, показващи дълбоко познаване на материята и добро разбиране на проблематиката на икономическото развитие.

МЕЖДУНАРОДНА КОНФЕРЕНЦИЯ "*е*-МЕСТНИ ВЛ@СТИ"

София, 13 - 14 февруари 2003 г.

На 13 и 14 февруари 2003 г. в София Фондацията за реформа в местното самоуправление проведе двудневна международна конференция, озаглавена "е-Местни вл@сти", с подкрепата на Американската агенция за международно развитие. Конференцията бе открита от изпълнителния директор на ФРМС Гинка Капитанова и директора на Американската агенция за международно развитие в България Дебра Макфарланд. "Днешната конференция ще бъде важен принос в дебата за въвеждането на е-правителство. В края на този форум вие ще можете да формулирате как да се интегрира вече постигнатото от общините в националната стратегия за електронно правителство," каза в приветствието си г-жа Макфарланд.

Сред 130-те участници в събитието бяха държавни експерти, кметове на общини и общински специалисти по информационно осигуряване и технологии, представители на регионални и професионални асоциации на общини и други неправителствени организации. През първия ден участниците се запознаха с Националната стратегия за електронно правителство и коментираха взаимодействието между местна и централна власт в тази област. Международен опит споделиха гост-лекторите Кшищоф Гломб, председател на асоциация "Градове в Интернет", Полша,

Андре ван дер Миър, съветник на кмета, Община Хага, Холандия, и Севил Суманариу, президент на Асоциацията на специалистите по информационни технологии в публичната администрация, Румъния.

В края на деня на специална церемония ФРМС обяви и награди победителите в предварително обявения конкурс за иновационни практики на български общини и техни партньори в областта на информационните и комуникационни технологии. В конкурса се състезаваха общо 26 практики от 13 общини, една областна администрация и една регионална асоциация на общини. Носител на наградата "е-Общине" на ФРМС стана Община град Добрич.

През втория ден на конференцията бе представен досегашният опит и дискутирани тенденциите за развитие на общинска информационна система, съобразена с услугите за граждани. В резултат от работата на конференцията бе сформиран Инициативен комитет за учредяване на асоциация на специалистите по информационни технологии в публичната администрация. В заключение на форума участниците обсъдиха и приеха Декл@рация, адресирана до централните държавни институции, изразяваща конкретните поръки и волята на общините за партньорство с Правителството и държавните институции за изграждане на електронно правителство в България.

Христо Трайков, директор на Координационен център за информационни, комуникационни и управленски технологии към МС:

Основните фактори, определящи успеха на инициативите в областта на електронното правителство, обхващат не само готовността на местните власти, но и общото развитие на общините. Ако ползваме идентифицираните от Cisco основни фактори за успех - лидерство, управление, компетентност, технологии - можем да отбележим въз основа на натрупания опит в общините, че очевидните разлики между тях, в компетентността на хората и достъпността на технологиите не са пречка за осъществяване на успешни проекти по една или друга програма.

Другите два ключови фактора - лидерство и добро управление на процесите в общината - характеризират местните управи и обясняват големите разлики в достиженията на различните общини. Координационният център по информационни, комуникационни и управленски технологии ще подпомогне анализа на съществуващите практики и поставянето на такива изисквания към внедряваните системи, които да обуславят ефективността на решенията.

Надяваме се нашите усилия за запознаване на управленските кадри със съвременните управленски технологии и ролята на лидерите в управлението на промените да бъдат полезни за реализацията на Стратегията за електронно правителство на Република България.

Благоприятни външни фактори за реализирането на Стратегията за електронно правителство в общинското управление са ясната позиция на правителството, обявеният политически консенсус по въпроса за изграждането на електронното правителство, демонстрираната подкрепа от страна на областните управители и кметовете. Благоприятни вътрешни фактори са общото ниво на компетентност и достъп до необходимите технологии. Когато това е съчетано с правилните позиции на лидерите, обикновено се наблюдава и успех.

Пречките, които съществуват на местно ниво, са свързани с липса на лидерство и управленски умения за анализ на взаимовръзките и взаимовлиянията между различните цели и задачи, неумението да се изготвят необходимите разчети и да се доказва необходимостта от съот-

ветните действия, да се търсят възможностите на различни програми, партньорството с частния сектор, неразбирането на влиянието на подобряването на бизнес-средата за решаването на другите остри въпроси в общината.

Надявам се след разработката и приемането на Националната програма за изграждане на електронно правителство да бъдат осигурени необходимите финансови ресурси за подобряване на комуникационната и информационна инфраструктура и за стартиране на съответните проекти в общините.

Правда Димова, началник отдел "Канцелария на кмета", Община град Добрич:

С голяма доза увереност може да се каже, че българските местни власти са по-подготвени за е-правителство от много други институции в България. ФРМС работи вече четвърта година за разпространяване на добри практики и опит в тази сфера.

Но въпреки това не може да се каже със сигурност "да, готови сме". До края на 2005 г. по пътя на е-правителството ще трябва да предоставим 12 услуги на гражданите и на бизнеса - още 8. Дори и да знаем кои са тези услуги, нямаме средствата за това, нямаме общите стандарти, нямаме обучените специалисти, които ще са готови да реализират предоставянето на тези услуги.

Сред критичните фактори за успеха на е-правителство

е политическата воля на национално и местно ниво. Дори и да съществува тази воля на местно ниво, в сферата на еправителство не може да се действа самодейно. Местните власти трябва да осъзнаят своето място в процеса по реализация на е-правителство, после ще трябва да извършим цялата дейност по преустройство, в т.ч. подготовка на кадри, обучение на граждани, ресурсно обезпечаване, изготвяне и въвеждане на общи стандарти и т.н., и т.н.

И макар че българските местни власти искат и работят, за да посрещнат предизвикателствата на е-правителство, тяхното желание е необходимо, но не и достатъчно условие.

Благоприятен фактор за реализация на Националната стратегия за е-правителство е наличието на политическа воля, заявена чрез самата стратегия и документите, приети от Правителството. Сред факторите, които благоприятстват нейното изпълнение, можем да изброим наличието на ясни срокове, които не търпят забавяне; и ясни цели. Немаловажен фактор за успеха на стратегията е опитът, който се "складира" в експертите на местно ниво, тъй като именно местните власти са най-близко до гражданите и те ще трябва да отговорят на предизвикателствата на електронното правителство.

Пречките като че ли са повече:

- липса на средства, предвидени в Бюджет 2003 г., и като цяло липса на финансиране за е-правителство;
  - липса на ясни правила и стандарти;

- липса на подготвени кадри сред администрацията, потребителите и т.н.;
- липса и на програми за подготовка на бъдещите потребители на е-правителство;
- все още българският бизнес не е "узрял" за идеите на е-правителство;
- все още за съжаление местни и национални власти не съвместяват своите действия в посока електронно правителство. Пример за това е и конференцията, организирана от ФРМС. Представителите на държавната администрация не познават развитието на проблематиката на местно ниво. Пряк резултат от това е и досегашното изключване на местните власти от процеса на е-правителство.

Това прави още по-важна ролята на ФРМС, която поставя на дневен ред проблемите на е-правителство и спомага за предаване на добри практики и опит на други държави и местни власти, събира специалистите и ги кара да работят в името на общата цел.

Таня Рангелова, главен експерт, ръководител на ЦИАОГ, Община Сливен:

Местните власти имат готовност да участват в реализацията на Националната стратегия за е-правителство дотолкова, доколкото осъзнават необходимостта да осъществяват модерно и ефективно управление чрез съвременни информационни технологии и адекватно да отговарят на очакванията на гражданите. Вярваме, че бъдещето принадлежи на е-правителството и сме убедени, че то ще допринесе за прозрачност и откритост в сферата на публичната администрация. Не е маловажен фактът, че местните власти доказват готовността си за партньорство с държавните

роучване на InfoWeek сред чуждестранните гости на международна конференция ...Европейски опит в изграждането на електронно правителство", организирана от Българската асоциация по информационни технологии (БАИТ) и Института по публична администрация и европейска интеграция (ИПАЕИ), ноември 2002 г., София, сочи, че преобладаващата част от гостите на конференцията смятат, че срокът за реализиране на проекта е твърде кратък и за времето до 2005 година България би могла само частично да осъществи плановете си за е-правителство. Дотогава инициативата ще бъде реализирана на около 70%, смята Мануела Финети, представител на IDA към Европейската комисия. За окончателното завършване на проекта по-реалистичен е срок от пет години, а не три, заяви Роман Биндер от поделението за бизнес-развитие на SAP AG. Не бива да се забравя и че, освен технологичното подсигуряване на държавните ведомства и интеграцията на ИТ системите, е необходимо гражданите да бъдат образовани, за да могат да се възползват от еправителството, напомни Бистрик Полак, мениджър на Novell за Югоизточна Европа.

институции, защото без него всичко остава в сферата на красивите пожелания. Общинските администрации имат вече добър опит в обслужването на "едно гише" и този организационен принцип намира израз в работата на Центровете за информация и административно обслужване на гражданите. За никого не е тайна, че общините са изпреварили в това отношение държавните институции, които едва сега заговориха за това.

Сред благоприятните фактори за реализацията на Националната стратегия за е-правителство се откроява наличието на политическа воля и ясната визия и стратегически цели. Но пречките според мен са много. Звената за административно обслужване в България имат различно ниво на развитие и технологично обезпечаване. Липсват единни национални стандарти за обмен на данни между различните институции, много са неяснотите, поради несъвършенства в нормативната база. Не е регламентирана точно отговорността за истинност и пълнота на информацията, която се предоставя и съхранява по електронен път. Съществува и дефицит на висококвалифицирани специалисти по информационни технологии в сферата на администрациите, необходими са специализирани курсове и преквалификации за служителите от различните ведомства. За много от тях еправителството е в сферата на научната фантастика, независимо от високото им образователно ниво. Ще си призная, че съм сдържан оптимист и осъзнавам, че реализацията на Националната стратегия е сложен процес.

Кшищоф Гломб, председател на асоциация "Градове в Интернет", Полша:

Директната връзка между гражданите и местната администрация е основен въпрос, ако се има предвид живота на гражданите. Първото ниво, с което общуваме като граждани, е местното. Разбира се, съществува и национално ниво, но това, което познаваме най-добре, са нашите съседи, нашите колеги, хората в града, които срещаме всеки ден - това е нашата реална общност. Така че, за да превърнем това общество в общество, използващо електронни технологии, местните власти играят значима роля, защото те предлагат множество услуги за гражданите. Технологиите могат да улеснят живота ни, могат да ни помогнат да спестим време от дадени дейности, за да имаме повече време за семействата си, за почивка и различни занимания.

Андре ван дер Миър, съветник на кмета, Община Хага, Холандия:

Информационните технологии не са самоцел, а средство с огромен потенциал за подобряване качеството на услугите и гражданското участие. Отговорност на всяка власт е да подобрява своята дейност чрез използването им.

На началния етап, който при нас се случи преди пет години, хората не знаеха какво е Интернет и за какво служи, а в общините съществуваха експерти, които знаеха какво е това. Започнахме с кампания за запознаване на хората със съществуващите възможности, осигуряване на обучение и на достъпни информационни пунктове на обществени места като библиотеки и т.н.

Училищата са много важни в това отношение. Като първа стъпка трябва да запознаем

хората с информационните и комуникационни технологии и в същото време трябва да започнем да предоставяме нашите услуги онлайн. Може би в началото ше ги използват само около 7-8 процента от хората, но мога да ви уверя, че след пет години този процент ще се увеличи на 40-50 и дори повече!

Севил Суманариу, президент на Асоциацията на специалистите по информационни технологии в публичната администрация, Румъния:

Информационните технологии не са цел, те са инструмент. За нашите страни - България и Румъния, които са в период на преход и реформи, особено в областта на публичната администрация - информационните технологии стават все по-важни. защото те ни помагат при осъществяването на реформите и доближаването до гражданите. Приближаването до гражданите и свободният достьп до информация са възможни само чрез информационните технологии.

Местните власти са "фронт офис" за гражданите. Може би тази концепция не е ясна за всички, затова нека го определим така - те играят основна роля при общуването с гражданите. За нас, специалистите по информационни технологии, които поддържаме системата, е все по-ясно, че от сега нататък "информационни технологии", "електронно управление" и "еадминистрация" трябва да бъдат най-често употребяваните от нас думи. Гражданите също трябва все повече да свикват с тези термини. Ако в началото гражданите изпитват опасения при използването на информационните технологии, когато открият основните им предимства (например получаване на услуга, без да се редят на опашка), информационните технологии все повече и повече ще бъдат нашата естествена среда.

Надявам се, че нашите държави ще преодолеят този нелесен преходен период успешно и че през 2007 г. и България, и Румъния ще се присъединят към Европейския съюз. И ако ние - Асоциацията на специалистите по информационни технологии в публичната администрация в Румъния, Фондацията за реформа в местното самоуправление в България - сме част от този преход, нека да си обещаем, че през 2007 г. ще се срещнем в Брюксел и ще празнуваме. Ще можем да кажем, че сме допринесли за този успешен преход. Може последните ми думи да ви се сторят сантиментални, но освен експерт по информационни технологии, аз съм и гражданин. Трябва да мислим за бъдещето на нашите страни. Ние доста си приличаме. Въпросите и проблемите, които се обсъждат тук, са същите като в Румъния и смятам, че заедно можем да ги преодолеем. Посланието, което се опитах да отправя към участниците в конференцията, е послание към всички специалисти по информационни технологии в България - да се обединят и да обменят опит и ресурси, защото в някоя община вече е открито решението за вашия проблем. Използвайте нашия пример и създайте асоциация. Така ще се изгради общност от специалисти по информационни технологии, които ще обменят опит и заедно ще решават проблемите.

Валентин Милев, главен експерт, дирекция "Информационни технологии и комуникации", Министерски съвет:

Радвам се, че оптимизмът и желанието за осъществяване на е-правителство са големи, независимо от пречките, които винаги ще има. Трябва да се прави разлика между големите общини и големите градове и значително по-малките. Го-

товността в малките общини е по-слаба, те са доста зле осигурени, но големите общини имат голям шанс да са равноправни участници в процеса.

В момента е трудно да се разчита на специална помощ за малките общини в рамките на републиканския бюджет, защото възвращаемостта на подобна инвестиция е доста спорна. Има поле за изява за донорските организации, тъй като това директно касае проблемите за е-демокрацията и равните права на гражданите на достъп до услуги. При нас първоначалният етап на реализация на електронното правителство ще обхваща големите градове, а жителите на по-малките населени места ще са принудени да пътуват до тях. В бъдеще при наличие на достатьчно финансиране по донорски или съвместни програми такива пунктове ще се появят и в по-малките градове.

Пречка пред е-правителството са парите - финансирането на тези проекти е доста ангажиращо. Липсват пари у населението в повечето градове извън София. Много рязко се усеща границата между София и останалите градове, особено в областта на информационните технологии. За да има работещо е-правителство, трябва да има добре развита информационна култура у гражданите и у администрацията. Това са може би най-големите пречки - липсата на финанси и липсата на желание за участие от страна на гражданите и фирмите.

Трябва да се намери механизъм за повишаване на информационната култура на населението в страната, така че тя да е съпоставима с тази на населението в София.

Можем само да си пожелаем оптимизмът, който се усеща сред участниците в тази среща, да се пренесе и сред онези, които не присъстват.

Нина Данколова, секретар на Община Мездра:

Голяма част от общините са готови за осъществяването на стратегията и дори изпревариха със своите стратегии националната стратегия и концепцията на Правителството за обслужване на едно гише със създадените Центрове за услуги и информация за гражданите. По отношение на електронното правителство смятаме, че трябва да има една единна база данни - централна, която да мине през областите. Идеята на НАМДА за връзка с оптичния кабел е добра, но трябва да бъде осъществена докрай от Министерския съвет, и то с наличие на финансиране, защото общините не разполагат с такъв огромен финансов ресурс. Но имаме знанията, техническите възможности и добрите специалисти, които могат да работят в областта на електронното правителство.

Ваня Пецанова, главен секретар на Община Струмяни:

Разполагаме със специалисти в общината, които биха се справили с това начинание - достатъчно подготвени и компетентни. Надявам се правителството и държавата да се ангажират по-пълноценно с подкрепа за осъществяване на стратегията, защото за малки общини, каквато е Община Струмяни, тази идея е трудно осъществима. Според последните промени в законодателството правителството разчита малките общини да се финансират от собствени приходи, а при нас такива почти няма.

Любка Ковачева, главен секретар на Община Кресна:

Нашата община има ресурс и подходяща база за изграждане на ЦУИГ, остава да се достави необходимата техника и да се осъществи идеята, като се изградят връзки със служби ТСУ, ГРАО и др. Запознати сме с постигнатото в общините Петрич и Банско, които са създали много добри системи. Уверени сме, че и служителите ще свикнат много бързо с използване на новите технологии.

Кирил Сливков, експерт "Информационно обслужване", Община Струмяни:

Малките общини имат нужда от техника, за да предоставят услуги, съобразени със съвременните изисквания, но бюджетите им са прекалено малки за закупуване на всичко необходимо. Благоприятстващ фактор са младите специалисти, които искат да се докажат. Пречки в нашата община са преди всичко липсата на оборудване, остарялата техника, недобрата връзка с Интернет, с областните центрове и държавните институции. Нашите общини са разположени по трасето на главния оптичен кабел по река Струма, но не могат да се възползват от услугата, която той предоставя.

Мария Пирянкова, заместник кмет на Община Хисар:

Общините се оказаха по-подготвени от държавата като

СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ ЗА СЪЗДАВАНЕ НА ЕЛЕКТРОННО ПРАВИТЕЛСТВО

- Предоставяне по електронен път на качествени, икономически ефективни и леснодостъпни административни услуги на гражданите и бизнеса.
- Разширяване на технологичните възможности на гражданите и бизнеса за участие в държавното управление.
- Създаване на организационна, комуникационна и информационна среда за ефективно и прозрачно функциониране на държавната администрация в съответствие с принципите, нормите и най-добрите практики на Европейския съюз

Конкретни измерители: 20 административни е-услуги, които трябва да предлага електронното правителство до 2005 г.

Списькьт с услуги е приет от Европейската комисия като индикатор за оценка на развитието на е-правителството

Услуги за гражданите

Подоходни даньци: декларации, уведомяване;

Услуги по търсене на работа чрез бюрата по труда;

Социални осигуровки, помощи за безработни, добавки за деца, медицински разходи, стипендии;

Лични документи (паспорти, свидетелства за управление на МПС);

Регистрации на МПС (нови, използвани, внесени МПС);

Подаване на документи за строителни разрешения;

Декларации към полицията (например при кражби);

Публични библиотеки (каталози, машини за търсене);

Свидетелства (за раждане, брачни и др.);

Дипломи за средно и висше образование;

Смяна на адресна регистрация;

Услуги, свързани със здравеопазването (интерактивни съвети относно наличността на определен тип услуги в различните болници; запазване на час за преглед).

Услуги за бизнеса

Социални осигуровки на заетите;

Корпоративни даньци: декларации, уведомяване;

Данък добавена стойност: декларации, уведомяване;

Регистрация на нова фирма;

Изпращане на данни до НСИ;

Митнически декларации;

Разрешения, свързани с екологични изисквания;

Обществени поръчки.

* В цвят са маркирани услугите, които имат пряко или косвено отношение към местните власти

цяло, тъй като предлагат 80% от услугите за граждани и при тях са всичките проблеми по обслужването. Има общини, които работят по тези проблеми от 4 години, а други - от 1997-а 1998-а година. Общините се стремят към пълно автоматизиране на услугите, които предоставят, с цел бърза и коректна информация за гражданите. Ако се осигурят достатъчно средства по програми, в които да се включват общините, ние ще се справим добре, разбира се, и с подкрепата на областните управи и на министерствата.

Общините срещат проблеми не само от гледна точка на техника и програмни продукти. Те имат за основна задача да изготвят устройствените планове и там също трябва да бъдат подпомогнати. Както работата по кадастъра се финансира чрез различни програми, би могло

да се даде възможност на общините да получават целево финансиране за изграждане на цифрови модели на устройствените си планове. Защото услугите, които общините предоставят, са на практика услуги по цифровите планове на устроените територии, а не по кадастралните планове. Това би привело нещата в съответствие с новата нормативна уредба, защото не можем да говорим, че предоставяме актуална информация на гражданите, при положение че нашите устройствени планове са от 70-те години на 20 век и не са цифрови.

Стоян Лаловски, системен администратор на Община Хисар:

За изграждането на една информационна система са необходими: 1. добра техническа база, 2. подготвени специалисти, 3. качествено обучение. Всички етапи на работа са евързани с финансиране, както и с методологическа помощ, която досега получавахме главно от ФРМС. Опитваме се да работим и с други организации - НСО и държавни структури, които ни помагат в изграждането на системата. Това, което ни предстои, е да разширяваме и обогатяваме нашата система и да я поддържаме качествено. Нужна е силна подкрепа от другите нива на управление - областна администрация и държавни структури - за да направим необходимите стъпки.

Галина Топчиева, секретар на Община Златоград:

Общинското ръководство на Община Златоград е положително настроено към използването на ИКТ. Ръководството подкрепя и изгражда цялостна стратегия и планира обучения за промяна на нагласите и повишаване капацитета на общинските служители в тази насока. Мога да отбележа, че изграждането на Центъра за информация и услуги също помогна за промяна в съзнанието както на служителите, така и на гражданите. Възможността да изградим локална компютърна мрежа, закупуването на програмни продукти и др. са крачка напред за администрацията.

Пламен Чингаров, председател на ОбС-Златоград:

В много общини има изградена техническа инфраструктура, която би позволила стратегията да се осъществи. Като очакване и предизвикателство не само пред местните власти е така желаната промяна в нагласата на самите общински служители и на потребителите на услугите, които ще се предоставят в рамките на цялостната стратегия за електронно правителство.

Към силните страни на Община Златоград бих добавил единомислието на повечето от ключовите участници - ОбС, ръководство, служители от администрацията. Представителите на НСО подкрепят и работят по реализацията на отделни елементи, които може да не са били в контекста на стратегията, но сега биха се вписали точно в нея.

Процесът ще бъде извървян, но за това е необходимо време. Вероятно трудно ще се постигне пълна стандартизация и еднаква активност от страна на всички участници в процеса - това ще попречи на бързото внедряване на електронното правителство и използването му като еквивалентен заместител на традиционния тип управление.

На 22 януари 2003 г. в София Фондацията за реформа в местното самоуправление проведе

СРЕЩА-ПРИЕМ ПО ПОВОД УСПЕШНОТО ПРИКЛЮЧВАНЕ НА ПРОГРАМА "ДУНАВСКА ИНИЦИАТИВА"

на Американската агенция за международно развитие, реализирана от ФРМС в два етапа през периода 1999 - 2002 г. Целта бе представяне на ефекта и резултатите от 25 малки инфраструктурни проекта, осъществени по програмата от ФРМС и спомогнали за подобряването на жизнената среда и капацитета на местните общности. В рамките на "Дунавска инициатива" за инфраструктурни проекти бяха разпределени 805 000 щ.д. и бяха създадени 363 временни работни места като общо 7 280 домакинства ползват направените подобрения.

Мотото на срещата бе "Постигнете вашата мисия чрез нашия успех", което бе и посланието на ФРМС към поканените участници. На нея присъстваха представители на: Американската агенция за международно развитие, Делегацията на Европейската комисия в България, Швейцарската агенция за развитие и сътрудничество, Обединените холандски фондации, Фондация "Отворено общество", Почетното консулство на Канада, Посолството на Австрия, Посолството на Република Гърция. Министърът на регионалното развитие и благоустройството Валентин Церовски уважи събитието с личното си участие.

"За първи път в най-новата история на България една местна неправителствена организация успешно осъществи такава амбициозна програма за капитални **инвестиции от името на международен донор,** "каза директорът на ААМР за България Дебра Макфарланд в обръщението си към участниците и поздрави ФРМС за свършената работа и усърдие при реализацията на тази програма. Кметът на Община Козлодуй Милко Торбов и кметът на Община Бяла Слатина Милко Симеонов споделиха пред аудиторията какви са придобивките за гражданите. изградения капацитет у общинската администрация и впечатленията от съвместната работа с ФРМС при реализацията на конкретни местни проекти в рамките на "Дунавска инициатива". Бе излъчен кратък видеофилм с разкази на преките участници и бенефициенти от първия етап на програмата. Изпълнителният директор на ФРМС Гинка Капитанова представи схемата за управление на програмата, изградения капацитет у участващите партньори и екипа на Фондацията. Интересът от страна на присъстващите институции за бъдещо сътрудничество с ФРМС по подобни програми пролича от множеството зададени въпроси и направените предложения за последващи индивидуални работни срещи.

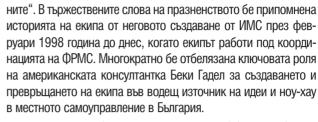
ЮБИЛЕЙНО ЗАСЕДАНИЕ НА ЕКИПА ЗА НОВАТОРСКИ ПРАКТИКИ

На 6 и 7 февруари 2003 г. в София ФРМС проведе поредното заседание извън работната среда на Екипа за новаторски практики в местното самоуправление. На него бяха споделени новости от членовете, бяха представени резултатите от оценката на работата на центровете за услуги за гражданите по разработената от екипа методология, бе направено работно посещение в Центъра за услуги и информация на гражданите в столичния район "Възраждане". През втория ден екипът дискутира своята роля и възможни задачи в реализацията на националната стратегия за изграждане на електронно правителство, коментиран бе и въпросът за статута на центровете за услуги в структурата на общинската администрация. Взетите на заседанието решения включват: създаване на работна група в екипа, която да обобщи в изчерпателна разработка за всички общини практиката по определяне на статута на центровете; провеждане на еднодневни работни посещения и консултативни срещи с общинските ръководства и служители по услугите през периода

март - април 2003 г. в 32-те общини, реализирали свои центрове по програма "Подобряване обслужването на гражданите" на ФРМС/ ААМР.

Петият юбилей на екипа бе отпразнуван с тържество на 6 февруари, на което освен предишни и настоящи негови членове присъстваха и личности, допринесли за неговото създаване и развитие. Сред официалните гости на юбилейното тържество бяха Димитър Калчев, министър на държавната администрация, Хенри Майнъс, директор на Програма Инициатива Местно самоуправление (ИМС), Том Потоцки, старши съветник "Местно самоуправление" в Американската агенция за международно развитие (ААМР) в България, Кирил Киряков, ААМР.

ФРМС удостои с благодарствени адреси ИМС и ААМР за подкрепата към екипа през годините, както и членовете на екипа, допринесли с експертните си и преподавателски умения за успешната реали-

зацията на програма "Подобряване обслужването на гражда-

Цветан Нанов, областен управител на Област Габрово:

Въпреки че минаха пет години, ние си останахме приятели работен екип, който от първоначалната мисъл за екип за подобряване обслужването на гражданите се превърна в екип за новаторски практики в местното самоуправление. Екип, който ражда нови идеи, свързани и с реформата в държавната администрация.

Детелина Николова, секретар на Община град Добрич:

Всичко, което заедно направихме, искам да обобщя в един символ - думата **писмо**. Всяка буква от този акроним е първа буква на безброй много характеристики на нашия труд, на центровете за услуги и информация, на нашата философия за обслужване на гражданите. Това са:

Потребност, потенциал, парламентаризъм, питам, правя;

Истина, интерес, идея, Интернет, интеграция на услуги, интервю, искам, интуиция, иновация, история; Сдружаване, стремеж, страст, стрелям, сигурност;

Мобилност, мнение, мислене, мнозинство, мит, мито (косвения даньк), минерал, мир;

Община, общински съвет, общност, омбудсман, общо дело, обучение, обслужване, обръщение, обратна връзка, обред, образцов екип.

Хенри Майнъс, директор на Програма Инициатива Местно самоуправление: В моя 25-годишен стаж на работа с органите на местно самоуправление в целия свят това е може би най-успешният опит и най-успешният екип, който съм виждал. Удивително е колко бързо израсна този екип, колко бързо се сработиха хората в него и колко бързо се видяха на живо резултатите от работата им. Екипът прерасна в общност и в крайна сметка се превърна в национален феномен. Трябва да поздравим Беки Гадел за нейното умение и визия, която успя да накара хората да заработят като екип, но трябва да поздравим и членовете на екипа за работата, която свършиха.

Димитър Калчев, министър на държавната администрация:

Свършеното от екипа вече не е само успешна реализация, а масова практика. ФРМС, ИМС и ААМР успяха, защото не работиха по административен шаблон. Всичко стана в непринудена обстановка с много добро разбирателство и приятелски чувства. Това и съзнателното отношение на всички вас към задачата са тайната на

успеха ви. Сега говорим за е-правителство и за Интернетобслужване на гражданите, което е свързано с големи материални ресурси, а направенотто от вас беше сравнително достъпно за всички, със сравнително малко инвестиции и с изключително голяма полза, защото за пръв път гражданите видяха в организиран вид административните услуги.

Благодаря на Гинка Капитанова, на ИМС и на ААМР за тази истинска първа крачка, след която може вече да се говори за е-правителство.

РАДИОТЕМА: ОБЩИНСКИЯТ СЪВЕТ - ПОЗНАТ И НЕПОЗНАТ

Последният четвъртък на януари 2003 г. отново срешна слушателите на Програма "Хоризонт" със съвместна месечна рубрика на Фондацията за реформа в местното самоуправление и Българското национално радио "Общински радиофорум". Предаването беше посветено на темата "ОБЩИНСКИЯТ СЪВЕТ -ПОЗНАТ И НЕПОЗНАТ". В ефир бе коментирано доколко гражданите познават функциите на Общинския съвет, какви са очакванията им към работата на съветниците, дали моралните норми за поведението им следва да бъдат вписани в своеобразен етичен кодекс. В самото предаване прозвучаха гласовете на гражданите - в анкета от гр. Пазарджик, както и обаждане на слушател от София, който демонстрира дълбок интерес и познаване на работата на местния парламент и изрази мнението: "Рубриката е много актуална и би трябвало да стане системна рубрика, още повече, че се обсъждат и някои промени в Закона за местното самоуправление..."

Гост в студиото бе арх. Иван Николов, председател на Общински съвет - Габрово. С интервюта бяха включени проф. Иван Божков, председател на Общински съвет - Стара Загора, доц. Ташо Ташев, председател на Общински съвет - град Добрич, Златина Карова, председател на ПК по местно самоуправление, нормативна уредба и регионална политика към СОС. Представяме ви моменти от предаването.

АРХ. ИВАН НИКОЛОВ, ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ОБЩИНСКИ СЪВЕТ - ГАБРОВО:

Смятам, че повечето хора в България не знаят що е то общински съвет и общински съвет и общински съветници. Често бъркат Общинския съвет с оная функция, която имаше някога. Най-популярното обяснение е сравнението с държавното устройство: Общинският съвет се явява един вид "Народното събрание", само че на дадената община. А кметът е правителството, министър председателят, изпълнителната власт на това ниво. Голямата отговорност пада върху кмета. Но общинските съветници разполагат с цялостното имущество на общината, те взимат решения във всички области на живота на дадена община: икономическа, спортна,

културна, здравна, образователна... Кметските решения като административни са оперативни. А нашите решения като нормативни са с по-траен статут.

По принцип заседанията на общинските съвети са достъпни за хората, но и това не е широко известно. При нас в Габрово местната кабелна телевизия заснема заседанията на ОбС и пълният запис на всяко заседание се излъчва два пъти. Всеки един от нашите съграждани, ако има кабелна телевизия, може да проследи цялостно заседанието от начало до край. Нашите заседания са доста дълги, дори са по-динамични от заседанията в деня за парламентарен контрол в Народното събрание.

По закон решенията на Общинския съвет се обявяват на населението. Освен видеозаписите, за които споменах, решенията на ОбС се публикуват в Интернет, излагат се в сградата на общината на информационни табла, публикуват се в местната преса.

Всеки един от нашите съграждани може да се обърне и към мен, и към кмета на общината с даден проблем. Той може да се обърне по същия начин към общински съветник или към комисия към Общинския съвет. Гражданинът може да изрази и своето становище в първите тридесет минути от работата на нашия Общински съвет. През 1998 година ОбС-Габрово взе решение, с което се дава възможност нашите съграждани да изразяват свои становища по даден проблем на заседанията на съвета. Разбира се, когато проблемът е поставен на дадено заседание, не може да му се отговори веднага, тъй като Общинският съвет има конкретен дневен ред за деня, а се налага и проверка на фактите. Много често изказано становище от гражданин дава отражение върху дискусията на заседанията.

Етичен кодекс на общинския съветник беше приет през 1999 година. Част от неговите норми влязоха в правилника за работа на Общинския съвет. Става дума за поведението в залата, отношението помежду ни, на общинските съветници, начина, по който се гласуват решения, които засягат лични интереси или на роднини и близки на даден общински съветник. Най-малко общинските съветници са подложени на корупционен натиск. Тези хора, които присъстват в залата на Общинския съвет и работят в комисиите на Общинския съвет, са все пак хора обществено активни и ангажирани. И те наистина отделят от бизнеса си, от личното си време, от работата си, от свободното си време, за да могат да

работят в полза на обществото. И мисля, че дори да има хора с подобно предразположение, не можем да слагаме всички общински съветници под един знаменател.

ПРОФ. ИВАН БОЖКОВ, ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ОБЩИНСКИЯ СЪВЕТ - СТАРА ЗАГОРА:

Съгласно закона и нашия правилник сесиите на ОбС са открити, гражданите могат да участват в заседанията и на всяко

заседание има граждани, които присъстват. Но по закон засега те нямат право да задават въпроси. Ние внесохме предложение за допълнение и изменение на правилника, като предвиждаме гражданите в края на всяко заседание да имат право да задават въпроси, на които кметът, председателят на Общинския съвет, председателите на комисии или отделните общински съветници да отговарят. Надявам се, че това допълнение към нашия правилник ще бъде прието и гражданите ще могат предварително да задават въпроси, за да могат да получат аргументиран и обоснован отговор. Дневният ред се обявява в местния вестник и по радиото седмица предварително, гражданите знаят по какви въпроси ще се дискутира и ще се взема решение.

Неотдавна решение на Общинския съвет, подкрепено от всички политически сили, представени в местния парламент, а те са единадесет, и от гражданите на Стара Загора, успя да предотврати решение на Парламента и на две министерства, в частност Министерството на отбраната, за унищожаване на двигателите на ракетите СС-23 по метод "чрез изгаряне" на територията на Полигона "Змеево". Ние бяхме единодушни и смятам, че успяхме да предотвратим нещо, което можеше да нанесе непоправими загуби в екологически аспект на територията на общината.

Общинските съветници не получават възнаграждение за работата си като общински съветници. Смятам, че това е причина да няма достатъчна мотивация - досега мотивацията е главно на базата на обществените принципи, на чувството на отговорност към гражданите. При съвременните условия би трябвало да има и материални стимули. Не става въпрос за заплати, а за минимално възнаграждение в деня на заседанието на Общинския съвет или на комисиите.

ДОЦЕНТ ТАШО ТАШЕВ, ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ОБЩИНСКИ СЪВЕТ - ГРАД ДОБРИЧ:

През септември миналата година Общинският съвет взе решение да се даде възможност на всеки гражданин след завършване

на съответното заседание на ОбС да може да се изказва по каквито проблеми иска, стига да са значими и да имат

отношение към проблемите на града - до трима души на заседание в рамките на по пет минути.

Популяризирахме и продължаваме да популяризираме тази възможност - по радиото, телевизията, в местната преса. Все още смятам, че не е постигнат таванът на възможностите. Създадохме голямо улеснение: всеки, който иска да вземе думата, прави това в деня на заседанието, не предварително. Няма никакъв контрол, нито цензура върху това, което иска да каже гражданинът.

Не е тайна, че при сегашната система за избор на общински съветници в Общинския съвет могат да попаднат с партийната листа съветници, които не са компетентни или не са заинтересовани от работата на Общинския съвет. Искам да подчертая, че за щастие в нашия Общински съвет това е много рядка проява. Но така или иначе абсолютно е необходимо да има етичен кодекс, с който да се съобразяват съветниците и по който да може да им бъде търсена сметка, както от нас, така и от гражданите.

ЗЛАТИНА КАРОВА, ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ПК ПО МЕСТНО САМОУПРАВЛЕНИЕ, НОРМАТИВНА УРЕДБА И РЕГИОНАЛНА ПОЛИТИКА КЪМ СОС:

Ние сме привързани към идеята за повече гражданско участие в местното самоуправление и за поголям граждански контрол в работата на общинските съветници. Предлаганият от нас етичен кодекс е именно един нов обществен договор във връзка със задълженията, които се поемат, колегите общински съветници, да представят информация за всяко свое действие пред обществеността. Също така това са нормите и стандартите, които те поемат като задължение да спазват, и с които те се задължават да носят отговорност и с които да бъдат контролирани. Ставайки част от правилниците за организация и работа на общинските съвети, етичният кодекс влиза в нормативната уредба на местния парламент, става част от местното законодателство и попада в рамката на тези нормативни актове, чието неспазване води след себе си всякакъв вид отговорности, които по принцип са отговорности за всички лица на публична длъжност. Тук целта е не да имаме отново комисии, които да следят колегите си какво правят, с кого обядват, с кого вечерят... А целта е да има обществена нагласа да се следи публичното поведение на тези хора, които са избрани от обществото, за да бъдат техни представители в местната власт. В тази връзка всяко едно неспазване на задълженията и на написаните норми в етичния кодекс, е неспазване на задълженията на колегите като общински съветници, а

това е записано като част от възможностите за тяхното отзоваване, да се търси от тях отговорност.

ПРОГРАМА "МЛАДЕЖИ В ДЕЙСТВИЕ" НАБИРА КАНДИДАТИ ЗА УЧАСТИЕ

Фондация "С.Е.Г.А. - Старт за Ефективни Граждански Алтернативи" набира кандидати за участие в програма "Младежи в действие". Програмата е с национален обхват и ще продължи до март 2005 година. Реализира се с финансовата подкрепа на фондация "Чарлз Стюарт Мот".

Основната цел на програмата е да помогне на млади хора в България да повишат уменията си за самоорганизиране и общи действия чрез поредица от младежки кампании и обучения за изграждане на способности за участие в местното и национално развитие.

Програма "Младежи в действие" ще протече на 3 етапа:

- Първи Подготвителен (6 месеца) проучване на нуждите на местни младежки групи и организации; сформиране на консултативна група; съставяне на обучителна програма, подбор на обучители и подготовка на обучителни материали; идентифициране на младежки организации/групи за участие в обучителните модули и кампаниите.
- **разрични и промеждане на серия от 6 обучителни модула в комбинация** с посяващ фонд за малки младежки инициативи; национални общи кампании по определен от младежите проблем; обменни посещения в други младежки организации в България и страни от Централна и Източна Европа; текущи публикации, брошури и издаване на практически наръчник "Младежи в действие"; дизайн, разработване и поддържане на интернет страница.

Етапът на осъществяване ще тече в две направления:

1. Обучителни модули (предвидените обучения са в няколко области: Комуникативни умения, Лидерски умения, Застъпничество, Разработване и управление на инициатива, Работа с медии и институции, Набиране на средства). След всеки обучителен модул ще има практически "домашни работи".

В обучителните модули ще участват **по 3-ма представители на 15 младежки организации/групи** от цялата страна, които ще бъдат подбрани от Консултативната група. Първият обучителен модул ще се проведе в края на април 2003 г.

- **2. Младежки кампании.** В организирането и провеждането на кампаниите ще имат възможност да участват неограничен брой младежки групи/организации.
- Трети Заключителен етап (6 месеца) срещи на представители на младежките групи/организации за оценка на постигнатото и вземане на решения за последващи действия; осигуряване на възможност за получаване на малки средства за обща инициатива на младежките групи и организации.

В програмата могат да участват организации и неформални групи от цялата страна, съставени от младежи на възраст 16 - 25 години.

Заявката за участие се състои в попълване на формуляр, който трябва да бъде изпратен на фондация С.Е.Г.А. до 20.03.2003 г.

Координатор на програма "Младежи в действие" е Димитър Димитров, а координатор на обучителните модули е Димитър Цолов.

Повече информация и формуляр за участие можете да получите от фондация "С.Е.Г.А." За целта се обадете на телефони: (02) 9810913, 9817990, 9877082, 9883639

Международна конференция "Социалният капитал на Балканите: липсващото звено?" бе организирана от Работна група по социално включване Blue Bird и Център за политически науки, Централен европейски университет, Будапеща, и се проведе на 31 януари и 1 февруари 2002 г. в Клуж - Напока, Румъния.

Целта на конференцията бе да разгледа важността на социалния капитал за развитието на Балканите. През последните двадесет години социалните измерения на икономическото и политическо развитие започна да става все по-често предмет на научни изследвания. Покривайки широк спектър от теми, участниците обсъждаха взаимовръзката между доверието и икономическото развитие, влиянието на неформалните мрежи върху институциите и важността на социалните норми за свободния пазар. Според изследвания на Световната банка, социалният капитал е липсващото звено в разбирането ни за реално и динамично развитие.

От България участие в конференцията взеха Тони Грънчарова, Програма на Министерството за международно развитие на Великобритания за техническа помощ, Христина Ковачева и Богдана Шопова, ФРМС.

Екипът по гражданско участие, сформиран от Инициатива Местно самоуправление в края на 2001 г., проведе своя работна среща на 13 и 14 февруари в гр. Сандански. Целта на работната среща бе да се представят новите проекти на общинските екипи, които ще се изпълняват през 2003 г., и да се изработи сценарий за видеофилм за разпространяване на практиките на Екипа. Американският експерт Бил Гърент проведе обучение за използване на визуални материали и се ангажира да изработи проект за сценарий на видеофилм.

ФРМС представи видеоматериал, отразяващ резултатите от Програма "Дунавска инициатива 1", за

да могат участниците в срещата да добият представа за начините, по които техните проекти могат да бъдат филмирани.

В рамките на започналата четвърта фаза на Програма за техническо побратимяване между български и американски общини и с цел мултиплициране успешния опит на партньорството Благоевград - Обърн, САЩ, в други български общини, на 3 и 4 февруари 2003 г. Община Благоевград и ФРМС бяха домакини на семинар "Усъвършенстване на практиките на общинско управление за събиране и съхранение на твърди битови отпадъци". Лектори бяха Алфред Дейвис, директор "Екологични услуги", Обърн, САЩ, Джеф Рамзи, директор "Комунални услуги", Обърн, САЩ, Камелия Вълкова, главен инженер, Община Благоевград, и Наталия Димитрова, НСО "Тера".

В следващите 3 дни представители на Община Благоевград и ФРМС и експертите от Обърн посетиха общините Кюстендил и Радомир, за да проучат детайлно проблемите им и възможностите за мултиплициране на проекта.

На 27 и 28 януари 2003 г. в Сливен ФРМС проведе обучителен семинар "Формиране на общинска политика за развитие" - първият в рамките на проект "Българските общини - компетентни участници в усвояването на фондовете на ЕС", реализиран от ФРМС с подкрепата на Фондация "Отворено общество". Участниците в първото обучение - представители на 12 общини, 2 областни администрации и партньорът в реализацията на проекта - Регионалната асоциация на общините "Тракия" - изказаха положителна оценка както за отличното практическо и теоретично представяне на материята, така и за цялостната организация на обучението. Лектор бе доц. Борислав Борисов, председател на Дунавския център за обучение и развитие, Свищов.

На 11 и 12 февруари 2003 г. в Парк-хотел "Москва" в София ФРМС проведе два еднодневни семинара по темата "Годишно счетоводно приключване и актуални проблеми на организациите в бюджетната сфера". Семинарът се провежда традиционно вече трета година. За участие бяха поканени главните счетоводители на всички общини в страната, като през първия ден участниците бяха от общини от Северна България, а през втория ден - от Южна. Обсъжданите теми засягаха годишното счетоводно приключване, вътрешния одит и системите за финансово управление на общините, промените в социалното осигуряване за 2003 г. Лектори на семинарите бяха д. е. с. Иван Златков, д-р Свилена Симеонова от Агенцията за държавен вътрешен финансов контрол и Катя Кашъмова, началник отдел в Националния осигурителен институт.

Групата общини Елхово, Болярово и Тунджа прие за първа диагностична визита американските си партньори по Програмата за техническо побратимяване на ФРМС/МАГУ в периода от 17 до 21 февруари 2003 г. В състава на американската делегация бяха включени Сара Филипс, зам.-градски управител на град Падука, щат Кентьки, и Уилард Брус, директор "Благоустройство, инженерни дейности и паркове", град Олбъни, щат Ню Йорк. По време на посещението представителите на трите български общини и американските експерти уточниха конкретния проект в сферата на управление на твърдите битови отпадъци, който ще разработват съвместно през четвърта фаза на Програмата, набелязаха задачи. срокове и отговорници за неговото изпълнение.

На 19 - 21 февруари 2003 г. в гр. Казанлък ФРМС проведе обучителен семинар "Финансови инструменти на Европейския съюз" - вторият семинар в рамките на дългосрочното обучение по проект "Българските общини - компетентни участници в усвояването на фондовете на ЕС". Лектори по темата бяха Силвия Инджова, директор дирекция "Национален фонд" в Министерство на финансите, и Светлана Александрова, директор на Института за обучение по европейските структурни фондове. Бяха разгледани темите, отнасящи се до стратегическите политики на ЕС, спецификата на европейските структурни и предприсъединителни фондове, различните финансови инструменти в контекста на процеса на интеграция на страната ни към ЕС и принципите, залегнали в рамките на Стратегията за участие на Република България в Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС.

BA MECTHATA BIACT

Главен редактор Гинка Капитанова **Редакционна колегия** Росица Райчева, Татяна Димитрова, Любомира Колчева **Адрес**: ул. "Сан Стефано" 22 А София 1504, тел.: 943 44 22; факс: 944 23 50; Изданието се финансира от Американската агенция за международно развитие, Вашингтон, САШ www.flgr.bg

календар - март

В периода от 10 до 16 март Фондацията за реформа в местното самоуправление ще проведе в София обучение - основен курс по местно икономическо развитие за специалистите по бизнес развитие от общините, участващи в проект "Местно икономическо развитие и маркетинг на общини" в рамките на Програмата на ФРМС/МАГУ за техническо побратимяване между български и американски общини. Курсът е специализиран и ще се проведе със съдействието на партньорите от Обърн, Алабама, САЩ. Предвидено е съвместно с представителите на общините да бъде обучен и екип от ФРМС, който да изгради капацитета си и да поеме ангажимент за обучения и консултации в сферата на местното икономическо развитие. В обучението ще бъдат разгледани темите: Перспективи на икономическото развитие; Изграждане на ефективна програма за икономическо развитие; Развитие и експанзия на бизнеса; Маркетинг; Анализ на географията на продукта; Стратегическо планиране на икономическото развитие на общността; Развитието на общността като теория и практика; Процес на избор на терени; Международна търговия и инвестиции; Финансиране и стимули; Въпросник за самооценка на общността.

След този основен курс всяко тримесечие ще има допълнителни тематични семинари, както и конкретна работа с общините.

"Подобряване на социалната среда" е темата на семинара в рамките на международната Информационна мрежа на местните власти "ЛОГИН", който Фондацията за реформа в местното самоуправление организира в края на март. Той е част от поредицата срещи на новатори, планирани за 2003 година. Участниците ще разгледат проблемите и приоритетите за действие на местно ниво в контекста на законодателната рамка и националната Стратегия в социалната политика и ще дискутират модели за сътрудничество между "основните действащи лица" в социалната сфераместните власти, държавните институции, работодателите, социалните партньори и нестопанските организации. Ще бъде направен преглед на иновационните практики на български общини и техните партньори, както и на международния опит и документи, свързани с предоставянето на социални услуги в общността. На официална церемония ще бъде връчена Наградата на ФРМС за новаторски решения и механизми за подобряване на социалната среда, представени в текущия конкурс за иновационни практики.

За повече информация се обръщайте към Богдана Шопова bshopova@flgr.bg и Христина Ковачева ckovacheva@flgr.bg , ФРМС.

През втората половина на март ще се реализира първото посещение на експерти на ФРМС в Босна като част от партньорски проект с организациите PADCO и LGID, финансиран от AAMP. В рамките на три години ФРМС ще споделя своя опит в събирането и разпространението на иновационни практики и информация, публикуване на информационни бюлетини и техническо побратимяване. Гинка Капитанова и Ина Райчева от ФРМС ще посетят пет пилотни общини, ще направят проучване на техните потребности и впоследствие ще идентифицират подходящи български общини, които имат желание да бъдат партньори на своите босненски колеги, ползвайки принципите на сътрудничество на Програмата за техническо побратимяване между български и американски общини на ФРМС/МАГУ.

